

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

2. Kiupel, M., et al. (2021). Prognostic factors for mast cell tumors in dogs. *Journal of Veterinary Internal Medicine*, 35(6), 2263-2270. <https://doi.org/10.1111/jvim.16192>
3. Patnaik, A. K., et al. (2020). Prognostic significance of histologic grading in canine mast cell tumors. *Veterinary Pathology*, 57(5), 675-682. <https://doi.org/10.1177/0305735620933201>
4. Liu, M. Y., et al. (2019). Histologic and cytologic findings in mast cell tumors in dogs: An overview. *Veterinary Clinics of North America: Small Animal Practice*, 49(3), 613-624. <https://doi.org/10.1016/j.cvsm.2019.01.001>
5. Thamm, D. H., et al. (2021). Evaluation of histamine levels in canine mast cell tumors as a diagnostic marker. *Journal of Veterinary Oncology*, 10(2), 78-87. <https://doi.org/10.1111/jvo.1258>
6. De Lahunta, A., et al. (2020). Clinical pathology in small animal oncology: Diagnostic and therapeutic implications. *Veterinary Clinics of North America: Small Animal Practice*, 50(5), 1097-1113. <https://doi.org/10.1016/j.cvsm.2020.04.006>
7. Munday, J. S., et al. (2022). Mast cell tumors in dogs: Diagnosis, classification, and treatment. *Veterinary Medicine and Science*, 8(4), 1237-1249. <https://doi.org/10.1002/vms3.1112>
8. Raskin, R. E., et al. (2020). The role of cytology in the diagnosis and prognosis of canine mast cell tumors. *Veterinary Cytology*, 29(3), 152-160. <https://doi.org/10.1111/vcy.12345>
9. Kuster, C. M., et al. (2020). Comparison of cytologic and histologic grading in canine mast cell tumors: A retrospective study. *Journal of Veterinary Science*, 21(2), 255-263. <https://doi.org/10.4142/jvs.2020.21.2.255>
10. Vail, D. M., et al. (2019). Canine mast cell tumors: An update on treatment options and prognostic factors. *Journal of Veterinary Internal Medicine*, 33(2), 502-510. <https://doi.org/10.1111/jvim.154124omini>

УДК 636.7.09:616-006.04:619

ШПАНЬКО В.О., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **БЕВЗ О.С.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПУХЛИНИ МЕЗЕНХІМАЛЬНОГО ПОХОДЖЕННЯ

За даними дослідження Leslie E. Fox, серед первинних пухлин печінки у собак, виявили 13% випадків мезенхімальних пухлин, з яких лише 2,7% були фібросаркома.

Ключові слова: пухлина, собака, новоутворення печінки, злоякісність, фібросаркома

Пухлина (новоутворення) — це патологічний процес утворення морфологічно змінених тканин, спричинений неконтрольованою, автономною проліферацією клітин, що не відповідає фізіологічним потребам організму [1, 2].

Мезенхімальні неоплазії походять зі сполучної, м'язової, хрящової, кісткової тканин, судин, синовіальних оболонок та кровотворної системи [3]. Клітини таких пухлин зазвичай мають низьку клітинність, не утворюють міжклітинних зв'язків, мають нечіткі межі та різноманітну форму — овальну, веретеноподібну чи зірчасту. Для діагностики необхідні цитологічне, гістологічне та імуногістохімічне дослідження (за потреби) [4, с.137-138].

Фібросаркома — злоякісна мезенхімальна пухлина, яка залежно від виду, віку та локалізації має різні морфологічні прояви. Диференційна діагностика з іншими видами новоутворень (міоперицитомою, меланомою, лейоміосаркомою) може бути ускладненою, однак остаточний діагноз встановлюється на основі гістологічного дослідження. Фібросаркоми найчастіше виявляють у дорослих котів і собак (переважно у віці старше 9 років), в більшості випадків вражають ротову порожнину та кінцівки [7, с. 144; 5, с.181]. Гістологічне дослідження: добре диференційовані пухлини мають веретеноподібні клітини з мізерною цитоплазмою та подовженими ядрами, мітози рідкісні. Анапластичні форми характеризуються плеоморфізмом, багатоядерними клітинами з вираженими ядерцями. У котів багатоядерність проявляється частіше, ніж у собак. [7, с. 144-145]

Розрізняють:

недиференційовану форму — переважають клітини з невеликою кількістю колагенових волокон;

диференційовану форму — велика кількість колагенових волокон, упорядкована клітинно-волокониста структура [3].

Первинна фібросаркома у собак характеризується низькою поширеністю (менше 5 % від загальної кількості пухлин) і може розвиватися в будь-якій ділянці тіла, що містить сполучну тканину [8].

Пухлини печінки у собак трапляються рідко (1–2 %), здебільшого мають метастатичний характер через подвійне кровопостачання. Мезенхімальні пухлини печінки демонструють агресивний перебіг із частими метастазами в селезінку та легені (86–100 % випадків) та низькою чутливістю до хіміотерапії. [9]

До міжкафедральної клініки надійшов пацієнт із скаргами щодо пригніченого стану та зниження апетиту.

Тварина: собака, порода — німецька вівчарка, вік 9 років.

За результатами ультразвукової діагностики було візуалізовано новоутворення в ділянці селезінки. Прийнято рішення про хірургічне втручання.

Під час діагностичної лапаротомії виявлено множинні утворення в печінці (стадія лізису), метастази в селезінці та легенях. Власники ухвалили рішення про евтаназію тварини.

Матеріалом для дослідження слугував фрагмент патологічного новоутворення печінки, резектований у ході лапаротомії.

Проведено цитологічне та гістологічне дослідження.

Методи відбору матеріалу для цитологічної діагностики: тонкоголькова аспіраційна біопсія та мазок-відбиток пухлини. Препарати пофарбовані за допомогою експрес-методи "Лейкодифф-200". Мазок, отриманий шляхом тонкоголькової аспіраційної біопсії, виявився обмежено інформативним у зв'язку з недостатньою клітинністю. За мазком-відбитком складено цитологічний висновок (Рис.1)

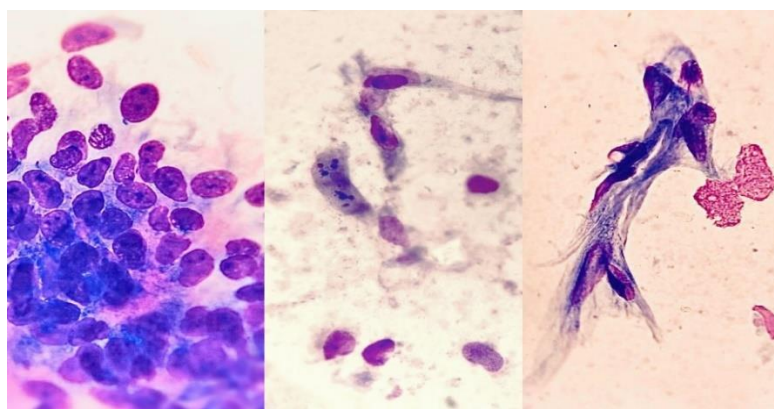

Рис. 1. Цитологічна картина фібросаркоми при мікроскопії. Лейкодифф-200. Збільшення $\times 1000$.

Цитологічний висновок: Виявлено гіперклітинність. Домінуюча популяція представлена клітинами фібробластичного ряду, які розташовані поодинокі або у скупченнях. Виразений анізоцитоз (з ознаками макроцитозу). Відзначався виразений клітинний і ядерний плеоморфізм; ядерно-цитоплазматичне відношення (ЯЦВ) — високе та варіабельне. Виявлено полінуклеацію, нерівномірний розподіл хроматину з грубо- та дрібнозернистим типом. Візуалізувався анізокаріоз, подекуди макрокаріоз (ЯЦВ до 1:1). Спостерігалася варіабельність кількості, форми та розмірів ядерців; зареєстровано макронуклеоли. Цитоплазма у більшості клітин патологічно зменшена. У частини клітин виявляються ядерний молдинг та атипові мітози, включно з формуванням анафазного містка — характерного прояву порушення мітотичного поділу.

Для верифікації діагнозу було проведено подальше гістологічне дослідження. Під час мікроскопічного дослідження у полі зору візуалізувалися клітини фібробластичного

ряду, між якими визначалась міжклітинна речовина — що свідчить про мезенхімальне походження новоутворення. Також виявлено морфологічні ознаки злоякісності (Рис.2).

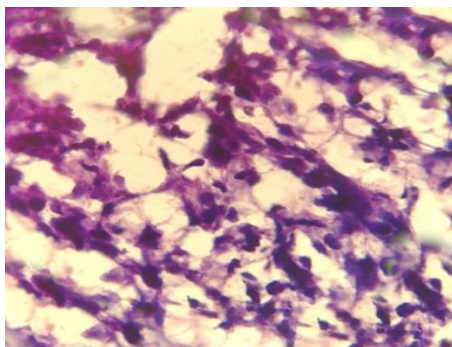

Рис. 2. Гістологічна картина фібросаркоми при мікроскопії. Гематоксилін та еозин з диференціацією. Збільшення $\times 1000$.

На підставі результатів цитологічного та гістологічного досліджень встановлено діагноз — фібросаркома.

Клінічний випадок демонструє типовий перебіг фібросаркоми печінки у собаки похилого віку, з агресивним метастазуванням і типовими цитологічними ознаками злоякісності. Незважаючи на проведені діагностичні процедури, прогноз при такій патології залишається несприятливим, з низькою ефективністю хіміотерапії та високою смертністю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. І К. С. ПУХЛИНИ. Фармацевтична енциклопедія. URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/1032/puxlini> (дата звернення: 01.04.2025).
2. Definition of TUMOR. Merriam-Webster: America's Most Trusted Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/tumor> (дата звернення: 01.04.2025).
3. Загальнопатологічні процеси. StudFiles. URL: <https://studfile.net/preview/7422771/> (дата звернення: 03.04.2025).
4. Vail D. M., Thamm D., Liptak J. Withrow and MacEwen's Small Animal Clinical Oncology. Elsevier - Health Sciences Division, 2019. 848 p.
5. Dobson J. M., Lascelles D. BSAVA Manual of Canine and Feline Oncology : підручник. 3rd ed. Wiley & Sons, Limited, John, 2011. 376 p.
6. Practice V. Diagnosis and Treatment of Canine Hepatobiliary Liver Tumours. *Veterinary Practice*. URL: <https://www.veterinary-practice.com/article/diagnosis-treatment-canine-hepatobiliary-liver-tumours> (дата звернення: 12.04.2025).
7. Meuten D. J. Tumors in Domestic Animals. Wiley & Sons, Incorporated, John, 2016. 1000 p.
8. Smith J., Doe J. Fibrosarcoma in a Dog: A Case Report. *Case Reports in Veterinary Medicine*. 2023. Vol. 12, no. 3. P. 123–127. URL: https://www.researchgate.net/publication/383670970_FIBROSARCOMA_IN_A_DOG_-_A_CASE_REPORT. (дата звернення: 10.04.2025)
9. Small Animal Oncology. Elsevier, 2009. URL: <https://doi.org/10.1016/b978-0-7020-2800-7.x0001-5> (дата звернення: 15.04.2025).

УДК 636,7.09:611.71:546.41

ПОЛЩУК В.В., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник — **БЕВЗ О.С.**, канд. вет. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

CALCINOSIS CIRCUMSCRIPTA ТА МЕТОДИ МОРФОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ

Обмежений кальциноз, або *calcinosis circumscripta*, не часто виявляється у ветеринарній практиці, проте сама морфологічна діагностика цього патологічного стану є надважливою, адже він може бути показником тяжких захворювань, які в подальшому можуть призвести до загибелі тварини, якщо своєчасно не втрутитись.

Ключові слова: *calcinosis circumscripta*, німецька вівчарка, цитологічне, гістологічне, гістохімічне дослідження, фон Косс.